

דוח הוועדה להגדלת ההון האנושי בהייטק – המלצות לחינוך

תקציר המבוסס על דוח הוועדה בראשות דדי פרלמוטר

ממשלת ישראל (בנט-לפיד) קבעה בקווי היסוד שלה, להגדיל את שיעור המועסקים בהייטק הישראלי מ-9% ל-15% עד שנת 2026. כדי לממש את היעד הזה, הממשלה מינתה ועדת מומחים בין-משרדית בהשתתפות המגזר העסקי, האקדמי והפילנתרופי, בראשותו של דדי פרלמוטר, לשעבר סגן נשיא אינטל העולמית. הוועדה נשענה על נתוני המחקר של מכון אהרן וכן על נתונים ממאגרי המידע של משרדי הממשלה השונים. הוועדה הקדישה מקום נרחב ומעמיק בדוח המסכם שלה לתחום החינוך. המלצות הוועדה אומצו ואושרו לביצוע על ידי הממשלה.

המלצות עיקריות לתחום החינוך

1. הגדרת מסלול לימודים חדש בתיכון ("בגרות טק") שמשלב בין חמש יחידות במתמטיקה, אנגלית, פיזיקה ו/או מדעי המחשב. שילוב זה של מגמות לימוד נמצא כמגדיל משמעותית את הפוטנציאל להשתלבות בתפקידי מחקר ופיתוח בהייטק.
2. על משרד החינוך לאמץ יעדים לגבי מספר התלמידים המסיימים 'בגרות טק' (מ-9% ל-15% עד 2028), בדגש למאמץ מיוחד מול אוכלוסיות במיקוד (תלמידות מ-7% ל-13.5%, חברה ערבית מ-6% ל-12% ופריפריה מ-9% ל-14%).
3. יש להרחיב באופן משמעותי את תכניות המצוינות בחטיבת הביניים (בדגש לכיתות 'עתודה מדעית טכנולוגית'), תוך קביעת יעדים של היקף ומגוון ומתן תמריצים לבתי הספר לפתיחת כיתות בחטיבה ומגמות בתיכון, ויצירת רצף ביניהן.
4. על מערכת החינוך לשלב בתכניות הלימודים, בתחומים הרלבנטיים, הקנייה של מיומנויות שנמצאו חיוניות להשתלבות בשוק העבודה המודרני בכלל, ובהייטק בפרט, ובראשן, יכולת פתרון בעיות מורכבות, עבודה בצוות ולמידה עצמאית.
5. על משרד החינוך להרחיב את מסלולי ההסבה להוראה של אנשי הייטק, לקדם ולהרחיב תכניות למידה משולבת דיגיטל ובתי ספר מקוונים בתחומי 'בגרות טק', וכן תכניות שמקדמות מיומנויות וכישורים במסגרות לא פורמליות.
6. יש לגבש תכנית להרחבת לימודי השפה האנגלית למיומנויות תקשורת, הכוללות הצגת טיעון מורכב בכתב ובעל-פה ויכולת לנהל דיון. נמצא במחקר כי בהייטק הישראלי נדרשות מיומנויות אלה, שהן מעבר לנלמד במגמת חמש היחידות באנגלית כיום.